

I TOIMEKSIANTO JA TYÖN ORGANISOINTI

Toimeksianto

Lääninhallitusten tehtävänä on ollut vuodesta 2000 alkaen arvioida koko lääninhallinnon toimialan peruspalveluja. (Lääninhallituslaki 348/2000). Vuosina 1996 - 1999 arviointia tehtiin hallinnonalakohtaisissa erityislaeissa olleiden säännösten perusteella. Lääninhallitukset tekevät arvioinnin sisäasiainministeriön toimeksiannosta. Arvioinnin keskeisenä lähtökohtana on palvelujen saatavuus ottamalla huomioon palvelutarve ja kysyntä. Arvioitavina ovat palvelut, joita käyttää suuri joukko ihmisiä, joilla on vaikutus kansalaisten jokapäiväiseen elämään ja joiden puuttuminen aiheuttaa merkittäviä ongelmia. Itä-Suomen lääninhallitus arvioi alueellaan peruspalvelujen tarjontaa ja saatavuutta nyt kymmenennen kerran.

Lääninhallitusten tekemän arvioinnin tulokset on tarkoitettu hyödynnettäviksi sekä paikallisessa, alueellisessa että valtakunnallisessa kehittämistyössä, säädösvalmistelussa ja taloussuunnittelussa. Kunnat seuraavat ja arvioivat palvelujensa saatavuutta ja laatua. Tärkeää on arvioida kaikkien palvelutuottajien onnistumista tehtävissään, koska kunnat myös ostavat palveluja palveluntuottajilta. Lääninhallitusten arviointityö täydentää kuntien itsearviointia ja palvelee kuntia peruspalvelujen kehittämisessä.

Arvioinnin tulokset raportoidaan ministeriön ohjeistuksen mukaan soveltuvin osin karttaesittämistä käytäen. Kartat laaditaan Genimap Oy:n kartta-aineistosta.

Itä-Suomen lääninhallituksen vuoden 2006 peruspalvelujen arviointiraportti julkaistaan painettuna raporttina ja myös CDROM-levyllä ja Internetissä osoitteessa www.laanhallitus.fi/ita/julkaisut. Internetissä on nähtävissä karttoja, joita ei ole painetussa julkaisussa.

Oulun lääninhallitus kokoaa kaikkien lääninhallitusten arviointiaineistosta valtakunnallisen raportin, joka ilmestyy sisäasiainministeriön julkaisusarjassa.

Arviointikohteet

Sisäasiainministeriö valitsee arviointikohteet yhteistyössä lääninhallitusten, lääninhallituksia ohjaavien ministeriöiden ja muiden viranomaisten sekä Suomen Kuntaliiton kanssa. Ministeriöt ja lääninhallitukset sopivat kohteista tulosneuvotteluissa.

Sisäasiainministeriön toimeksiannossa (sisäasiainministeriön kirje SM-2006-02083/Ha-II) on määritelty seuraavat lääninhallitusten toimialan vuotta 2006 koskevan peruspalvelujen arvioinnin kohteet: turvallisuus, hallinnon toimivuus, osaaminen, hyvinvointi, kuluttajan asema ja liikennepalvelut sekä useamman hallinnonalan yhteisenä sosiaali- ja terveystoimen ja koulutoimen kuljetusten tehokkuus ja kustannukset. Ministeriön tavoitteena on, että peruspalvelujen arviointia hyödynnetään enemmän kuin tähän mennessä on tehty. Arviointikohteet pyritään saamaan myös entistä laajemmiksi kokonaisuuksiksi.

LÄÄNINHALLITUSTEN PERUSPALVELUJEN ARVIOINTIKOhteet VUODELLE 2006

TURVALLISUUS

Poliisitoimi

Paikallispoliisin palvelut

Pelastustoimi

Pelastustoimen palvelujen saatavuus

Onnettomuuksien ehkäisyä koskevien palvelujen saatavuus

HALLINNON TOIMIVUUS

Hallinnon rajat ylittävä palvelujen tuottaminen - yhteispalvelu

OSAAMINEN

Opetustoimi

Perusopetuksen alueellinen saavutettavuus

Perusopetuksen jälkeinen koulutukseen sijoittuminen

Kirjastotoimi

Kirjastotoimen henkilöstöresurssinen määrän ja laadun kehitys

Liikuntatoimi

Liikuntapaikkojen käyttömaksupolitiikka aikuisten

liikunnassa

Nuorisotoimi

Nuorten työpajatoiminta

HVYINVOINTI

Sosiaali- ja terveystoimi

Terveyspalvelujen alueellinen saatavuus verrattuna vuoteen 2002 (erityisesti vanhusten terveystoimen palvelut)

KULUTTAJAN ASEMA

Eläinlääkintähuolto kuluttajan asemana kannalta

Kuntien eläinlääkintähuollon järjestäminen

Eläinlääkintähuollon riittävyys

Elintarvikevalvonta kuluttajan aseman kannalta

Kuntien elintarvikevalvonnan järjestäminen

Elintarvikevalvonnan riittävyys

LIIKENNEPALVELUT

Liikennepalvelujen tarjonta, tarve ja riittävyys

Vaihtoyhteyksien sujuvuus

POIKIKHALLINNOLLINEN KOHDE

Sosiaali- ja terveystoimen ja koulutoimen kuljetusten tehokkuus ja kustannukset

Arviointityön organisointi

Itä-Suomen lääninhallituksen osastot valitsivat omista asiantuntijoistaan arvioitsijat, karttaesittämisen vastuuhenkilöt ja edustajansa arviointityöryhmään. Osastopäälliköt omilla osastoillaan vastasivat parhaan asiantuntemuksen käytöstä ja saamisesta arviointityöhön. Lääninhallituksen johtoryhmä ohjasi arviointityötä.

Arviointityöryhmään, joka vastasi arviointiprosessin suunnittelusta ja yhteensovituksesta, kuuluivat osastojen ja kutakin arviointikohdetta varten nimetyt arviointivastaavat ja karttavastaavat. Arviointityöryhmän puheenjohtajana toimi kouluneuvos Matti Hänninen ja sihteerinä tiedottaja Ulla Hiltunen.

Useimmat arvioitsijat ovat osallistuneet jo aikaisempien raporttien kokoamiseen, mutta muutamat olivat mukana ensimmäistä kertaa. Sisäasiainministeriö ja lääninhallitus järjestivät arviointiprosessin aikana arviointiosaamiseen, karttaesittämiseen ja raportin kirjoittamiseen liittyviä koulutustilaisuuksia.

Arviointiryhmä

kouluneuvos Matti Hänninen (työryhmän puheenjohtaja, toimintaympäristön kuvaus ja hallinnon toimivuus/yhteispalvelu, julkaisun toimittaminen)

erikoissuunnittelija Petri Marjamaa (poliisiosasto, poliisitoimi)

pelastusylitarkastaja Kullervo Lehikoinen (pelastusosasto, pelastustoimi)

sivistystoimentarkastaja Eeva Hiltunen (sivistysosasto, kirjastotoimi)

sivistystoimentarkastaja Markku Huttunen (perusopetuksen saavutettavuus)

sivistystoimentarkastaja Päivi Kaaresvirta (perusopetuksen jälk. koulutuksen sijoittuminen)

liikuntatoimentarkastaja Paavo Hyvärinen (liikuntatoimi)

suunnittelija Kirsi Kohonen (nuorisotoimi)

terveydenhuollon tarkastaja, prosessinomistaja Ansa Sonninen (sosiaali- ja terveysosasto, sosiaali- ja terveystoimi)

lääneläinlääkäri Riitta Mustonen (eläinlääkintähuolto kuluttajan aseman kannalta)

läänelintarviketarkastaja Anne Vornanen (elintarvikevalvonta kuluttajan aseman kannalta)

ylitarkastaja Liisa Joenperä (liikenneosasto, liikennepalvelut ja poikkihallinnollinen kohde)

sivistystoimentarkastaja Kari Lehtola (perusopetuksen saavutettavuus ja poikkihallinnollinen kohde)

läänsosiaalitarvike Anja Lehtonen (poikkihallinnollinen kohde)

viestintäpäällikkö Pirkko Willberg (tiivistelmä ja tiedotus)

tiedotussihteeri Auli Posti (julkaisun kokoaminen)

tiedottaja Ulla Hiltunen (työryhmän sihteeri)

Karttaesittämisen vastuuhenkilöt

erikoissuunnittelija Petri Marjamaa (poliisiosasto)

pelastustarkastaja Seppo Pirskanen (pelastusosasto)

suunnittelija Harri Moilanen (toimintaympäristö, hallinnon toimivuus ja liikenneosasto)

suunnittelija Matti Koskela (sivistysosasto/opetustoimi, myös tilastoaineiston koonti ja käsittely)

osastos sihteeri Eeva Turunen (sivistysosasto/kirjastotoimi ja nuorisotoimi)

läänterveystarkastaja Eeva-Liisa Launonen (sosiaali- ja terveysosasto/eläinlääkintähuolto ja elintarvikevalvonta)

Muut arviointityöhön osallistuneet

nuoriso- ja liikuntatoimentarkastaja Pirjo Rimpiläinen (sivistysosasto)

nuoriso- ja liikuntatoimentarkastaja Matti Ruuska (sivistysosasto)

terveydenhuollon tarkastaja, prosessinomistaja Sirkka Jakonen (sosiaali- ja terveysosasto)

lääneläinlääkäri Helena Kemppinen (sosiaali- ja terveysosasto)

osastos sihteeri Paavo Pulkkinen (sosiaali- ja terveysosasto)

ylitarkastaja Hannu Sorasalmi (liikenneosasto)

ylitarkastaja Sonja Tynkkynen (liikenneosasto)

ylitarkastaja Satu Huttunen (liikenneosasto)

ylitarkastaja Seppo Huttunen (liikenneosasto)

ylitarkastaja Marja-Leena Inkinen-Remes (liikenneosasto)

ylitarkastaja Päivi Juvonen (liikenneosasto)

ylitarkastaja Toini Puustinen (liikenneosasto)

ylitarkastaja Jani Reinikainen (liikenneosasto)

ylitarkastaja Tarja Suokas-Mykrä (liikenneosasto)

tarkastaja Raija Hirvonen (liikenneosasto)

tarkastaja Leena Partti (liikenneosasto)
tarkastaja Heli Seppänen (liikenneosasto)
tarkastaja Anne Toivanen (liikenneosasto)
tarkastaja Ritva Tolonen (liikenneosasto)
suunnittelija Petri Laitinen (sivistysosasto)
ammattikasvatustarkastaja Maire Avento (sivistysosasto)
sivistystoimentarkastaja Pirkko Rusi (sivistysosasto)

Aineisto

Lääninhallitukset sopivat aineiston hankinnan yhteisistä perusteista, jotta valtakunnallinen vertailu on mahdollista. Arvioinnin aineistona käytettiin Tilastokeskuksen tilastomateriaalia, vuosittain kerättäviä toimintatilastoja sekä viranomaisten tilastoja, julkaisuja ja raportteja. Kunnille suunnattuja kyselyjä tehtiin ainoastaan, jos tieto ei ollut muuten saatavissa. Arvioitsijat käyttivät hyödyksi myös normaalin virkatyön tieto- ja kokemuspohjaa sekä havaintoja ja henkilöhaastatteluja. Kartat tehtiin tilastoaineistosta MapInfo-karttaohjelman avulla.

Tietolähteet on lueteltu kunkin arviointikohteen yhteydessä.